

Den nya hyresmodellen för gruppbostäder

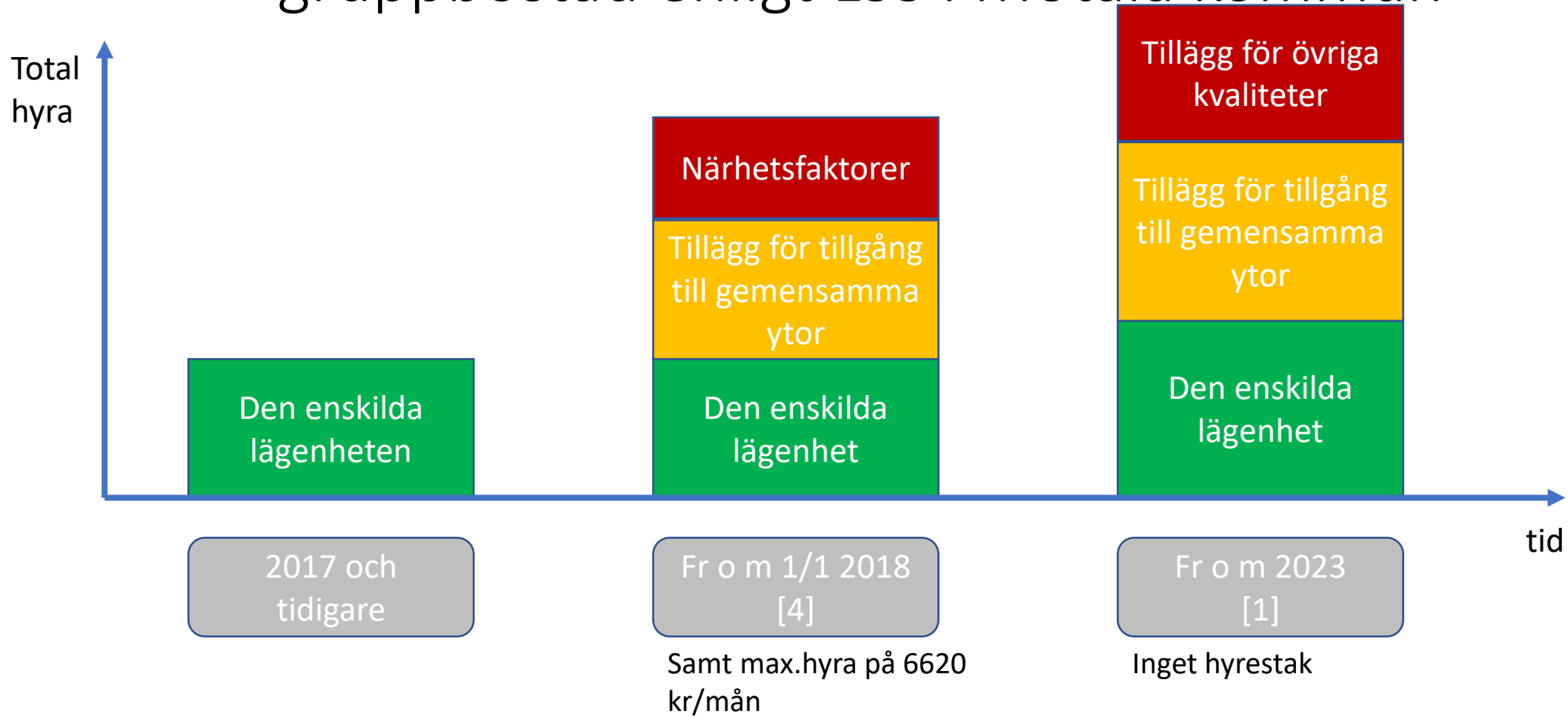
En sammanfattning av Socialnämndens utredning samt FUB Motalas kommentarer och ekonomiska konsekvensbeskrivning för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

FUB Motala

genom Elin Grentzelius

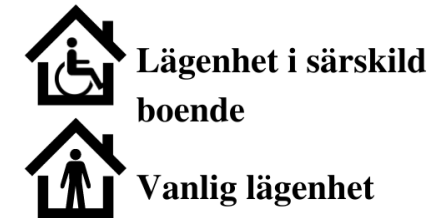
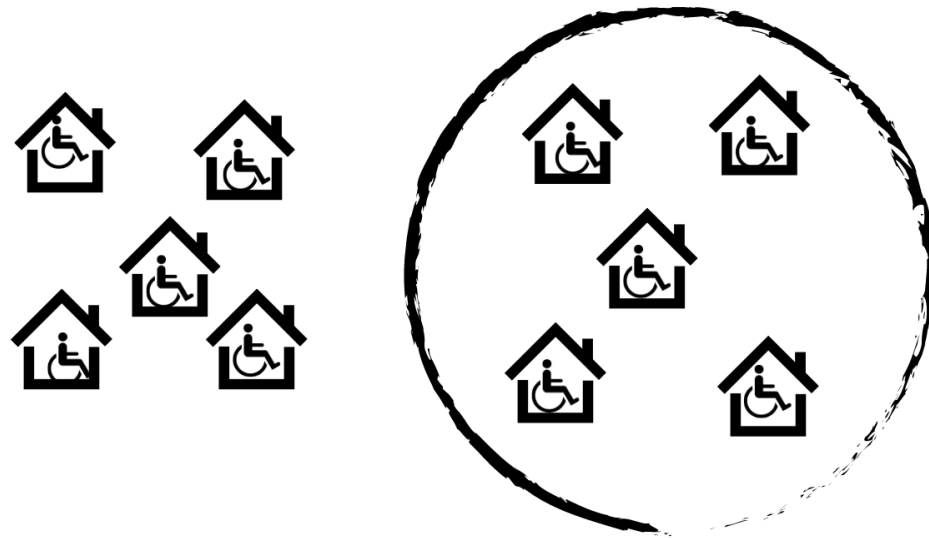
2023-03-12

Hyresmodell och hyressättning för lägenhet i gruppbostad enligt LSS i Motala kommun

Definition: en gruppbostad består av ett mindre antal lägenheter samlade kring gemensamma utrymmen med tillgång till personal dygnet runt.

Utredningsmålet rättvis hyressättningsmodell

- Rättvisa ej bevisad.
- Likabehandlingsprincip ej bevisad.
- Ingen merkostnad pga funktionsned-sättning ej bevisad.

Nuläge enligt P. Thunander:
Hyran satts separat för varje lägenhet/särkilt boende, vilket anses vara orättvis

Ny enhetlig hyresmodell för lägenhetsbeståndet som Socialnämnden ansvarar för

**Utredning, sid 7:
Platen har inte någon systematisk hyressättningsmodell**

Hyresmodell och hyressättning för lägenhet i gruppboende enligt LSS i Motala kommun

- Fördelningen mellan de tre blocken och hur de olika delarna i totala hyran har beräknats finns inte beskrivna i dokumentet *"Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av rum/lägenheter i särskilt boende för äldre och gruppboende i Motala kommun"*.
- Enligt utredaren har Platen inte någon systematisk hyressättningsmodell. Hyra per kvm/lägenhet i gruppboende i jämförelse med hyra/kvm i en normal lägenhet saknas i utredningen.
- Utredaren har gjort en egen beräkning av den grundhyran (hyra/kvm) vars modell inte finns angiven i rapporten och som inte är kvalitetssäkrad. Att beräkningen av grundhyran (hyra/kvm) är rättvis mellan en ordinarie lägenhet och ett gruppboende går därmed inte heller att utläsa ur utredningen, vilket anges som ett av syftena med beslutet om den nya hyresmodellen.
- Hur mycket tillägget för *tillgång* till gemensamma ytor är i nuvarande hyressättning respektive den nya hyresmodellen är inte beskrivet i utredningen. Det är heller inte klarlagt att ytorna alltid är tillgängliga för de boende.
- Vilka faktorer/parametrar som har räknats in i tillägget för *tillgång* till övriga kvaliteteter saknas det en sammanställning av i utredningen.
- Utredningen hänvisar till att principerna för hyressättningen finns beskrivet i två excelfiler *Hyressättning av lgh i särskilda boendeformer Motala 221122.xlsx* samt *Grundhyra och värdering av annan standard Motala 2022, 2022-11-14.xlsx*. Socialnämnden har dock vägrat att lämna ut de underlagen till FUB Motala.

Tillägg för övriga
kvaliteter

Tillägg för tillgång
till gemensamma
ytor

Den enskilda
lägenheten

Fr o m 2023

Tillägg för gemensamma ytor och övriga kvaliteteter

I utredningen finns exempel på saker som utredaren anser är gemensamma ytor och övriga kvaliteteter som ska bekostas genom hyran av personer med intellektuell funktionsnedsättning och som bor på ett gruppboende.

Följande faktorer/parametrar har filtrerats ut ur utredningens löpande text, där det är oklart om det är äldreboende enligt SoL eller gruppboende enligt LSS som avses:

- Kök, serveringsutrymme och matplats
- Samvarorum och aktivitetsrum som dessutom är möblerade och städas
- Sköljrum (FUB Motalas kommentar: Finns ej på gruppboende vad vi känner till.)
- Besökstoletter
- Gemensamma förråd för omvårdnads-/sjukvårdsmaterial, tex inkontinensskydd
- Specialsäng (FUB Motala kommentar: Föreskrivs av arbetsterapeut.)
- Trygghetslarm (FUB Motalas kommentar: Finns ej på gruppboende vad vi känner till.)
- Tillgång till personal dygnet runt. Observera att det är *tillgången* som man får betala för genom hyran, inte att omsorgen utförs!

Vilka faktorer/parametrar som byggts in i hyran och hur värdet av dem har beräknats är inte transparent i utredningen. Det är bara totalvärdet som finns angivet.

Tillägg för övriga
kvaliteter

Tillägg för tillgång
till gemensamma
ytor

Den enskilda
lägenheten

Fr o m 2023

Rimlighetsbedömning

Det finns ingen rimlighetsbedömning ("sanity check") beskriven i utredningen [1] och därför har jag gjort en egen baserad på informationen som är tillgänglig för mig. **Resultatet av hyresmodellen kan inte anses vara acceptabel och rättvis** i jämförelse med hyran för en vanlig lägenhet.

Jämförelselägenheten är slumpvis utvald bland Platens annonserade lediga lägenheter den 2023-02-28. Lägenheten valdes utifrån att storleken i kvm ungefär motsvarar kvm på lägenheterna i gruppbofastad, angivet i utredningen [1]. Samt att lägenheten och en gruppbofastad låg i varandras närhet. Lägenheten på Kaptensgatan och Båtsmansgatan ligger 400 m ifrån varandra, dvs de har samma centrala läge.

Medelvärdet för hyrorna i Motala kommun är på **89 kr/kvm** enligt SCB.

Mamma i Mjölby kommun: Min son bor i en tre år gammal lägenhet på 44 kvadrat och betalar ca 5700 kr i hyra varje månad.

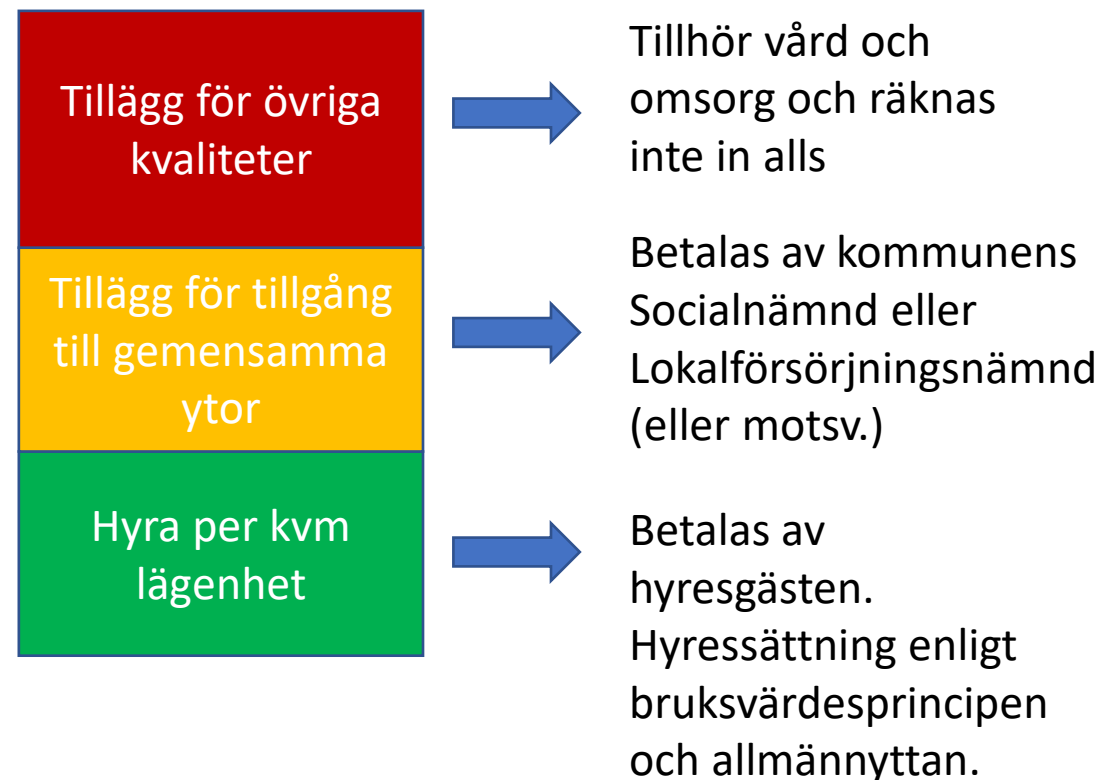
	Jämförelselägenhet från Platen (vanlig lägenhet)	Bostad med särskild service Nuvarande hyressättning	Hyra enligt ny hyresmodell
Typ av lägenhet	Standard	I gruppbofastad	I gruppbofastad
Adress	Kaptensgatan 10	Båtsmansgatan 9	Båtsmansgatan 9
Storlek	1 rum och kök	2 rum och kök	2 rum och kök
Yta, kvm	48	45	45
Hyra, kr/månad	4546	6178	9286
Hyra, kr/kvm	95	137	206
Övrigt	Centralt läge, hög standard, gott serviceutbud, inglasad balkong, el ingår ej	Centralt läge, balkong eller uteplats, oklart om el ingår	Inga förändringar i standard eller läge

Bruksvärdeshyra, rättvisa, rättspraxis och enhetliga principer

- Bruksvärdet är det praktiska värdet som lägenheten har för hyresgäster i allmänhet. Bruksvärdeshyra är det lagstadgade hyressättningsystem som används idag och som innebär att lika lägenheter har lika hyra. [3]
- Bruksvärdet påverkas inte av skilda värderingar eller behov som hyresgästen har. Finns det tillgång till fina lekplatser betyder inte det att bruksvärdet är högre för en barnfamilj än för ett par i pensionsåldern. [3]
- Införande av bruksvärdeshyra innebär **inte** att man måste beräkna hyrorna enligt vare sig utredarens förslag eller Socialnämndens beslut.
- Bruksvärdesprincipen kan även tillämpas enligt bilden till höger där värdet av de gemensamma ytorna **inte** räknas in i bruksvärdeshyran.
- Tillägg för övriga kvaliteter (än det som ingår i lägenhetens hyra enligt allmännyttans beräkningsmodell) behöver **inte** räknas in i hyran, utan anses tillhöra vård och omsorg av hyresgästen, vilket är syftet med gruppboenden.

Alternativ hyresmodell

Principer för hyressättning av LSS-bostäder

Hyresmodellen

Tillägg för
övriga
kvaliteter

Tillägg för
tillgång till
gemensamma
ytor

Den enskilda
lägenheten

Principer för hyressättning
av LSS-bostäder [1, sid 3-4]

- Det finns andra principer för hyressättning av LSS-bostäder, än de som utredningen [1] hade i uppdrag att ta fram och som också uppnår målet rättvisa och rättspraxis.
- Dessa kräver dock att man som politiker och medmänniska accepterar det faktum att, oavsett politisk färg:
 - var och en bär inte sina egna kostnader och därför betalas skattemedel in.
 - man axlar ansvaret och därmed säkerställer att personer som är beroende av samhällets hjälp, vård och omsorg får det.
 - personer med IF är garanterade ett gott liv genom lagstiftningen LSS. (gott liv enligt LSS skiljer sig från nivån i SoL)
 - alla vi medborgare betalar in skattemedel till bl a kommunen för att de ska utföra just det uppdraget.
- Med principerna i den nu föreslagna ny hyresmodellen om att maximera hyran ses personer med IF som en intäktskälla till Socialnämnden, vilket är oförenligt med §19 LSS.
- Vilken människosyn har du och tänker du axla ansvaret att säkerställa att personer med IF har möjligheten att leva ett gott liv?

19§ LSS under rubriken Särskilda uppgifter för kommunen

19 § Skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter får tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer.

Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Lag (2010:480).

Alternativa principer för hyressättning av gruppbofastaäder enligt LSS (I)

FUB Motalas förslag på principer för hyressättning av gruppbofastaäder

- Bruksvärdeshyra tillämpas men begränsas av ett hyrestak.
- Hyran får aldrig överskrida bruksvärdeshyran.
- Om bruksvärdeshyran är lägre än hyrestaket så gäller bruksvärdeshyran. Om två personer anvisas och bor i samma lägenhet bör bruksvärdeshyran gälla.
- Hyrestaket är på 5000 kr.
- Hyran skall grunda sig på den yta som hyresgästen disponerar för eget bruk.
- Värdet av gemensamma ytor skall inte ingå i bruksvärdeshyran.
- I de fall hyresgästen har eget elavtal skall hyran minska med xxx kr.
- Lokalförslörjningsnämnden (eller motsv) är hyresvärd och fastställer efter förhandling med hyresgästorganisation en bruksvärdeshyra för varje lägenhet. Årliga hyresförhandlingar sker därefter där en bruksvärdeshyra fastställs.

Skall bruksvärdeshyran även ta hänsyn till värdet av de gemensamma ytorna?

Nej bruksvärdeshyran ska inte ta hänsyn till värdet av de gemensamma ytorna. Hyresgästerna betalar hyra för sina lägenheter och har fullt inflytande och påverkan över dessa. De gemensamma ytorna däremot är avsedda för alla hyresgäster och är också en del av personalens arbetsplats/arbetsmiljö. Det finns skillnader i hur mycket hyresgästerna använder sig av de gemensamma utrymmena.

Vissa utnyttjar inte alls gemensamhetsutrymmena och ibland kan tillgången till gemensamma utrymmen behöva begränsas för att boendet ska fungera så bra som möjligt för alla. Personer som på grund av funktionsnedsättning behöver bostad med särskild service enligt LSS har inte heller valmöjligheter, de skulle t ex inte kunna välja bort gemensamma utrymmen för att få ner sin hyresnivå. Att ta ut hyra för gemensamhetsutrymmen strider mot LSS-lagens intentioner att ingen ska ha merkostnader för sin funktionsnedsättning även om rättstillämpningen ger kommunerna möjligheten.

Alternativa principer för hyressättning av gruppboendestäder enligt LSS (II)

Hyrestak skapar rättvisa

Hyrestaket bör sättas till en specificerad summa som är högsta hyresuttag. Eftersom både storlek och standard varierar mellan olika lägenheter skulle en differentierad hyra kunna tillämpas. Det som talar mot den lösningen är att personer som på grund av sin funktionsnedsättning har behov av stora och särskilt utrustade lägenheter inte ska vållas merkostnader för detta. Dessutom finns det väldigt begränsade möjligheter att välja lägenhet efter hyresnivå.

Det är inte förbjudet att tillämpa hyrestak.

Andra kommuner tillämpar sunt förnuft och har hyrestak. Två färskare exempel återfinns här:

Malmö:

- <https://malmo.se/Aktuellt/Artiklar-Malmo-stad/2023-03-08-Hogsta-hyresnivan-pa-LSS-boende-2023.html>
- <https://hejaolika.se/artikel/han-infor-ett-unikt-hyrestak-for-lss-boende-nu-ar-malet-att-bli-bast-i-landet-pa-lss/>

Ystad:

- <https://www.ystadsallehanda.se/ystad/inget-hojt-hyrestak-for-lss-boenden-cao8e2b3/>

Konsekvenser av den nya hyresmodellen

Ekonomi för personer med intellektuell funktionsnedsättning (I)

- Personer som bor på en gruppboende enligt LSS har en intellektuell funktionsnedsättning, ibland i kombination med andra funktionsnedsättningar.
- De bor där för att de är i behov av tillsyn, vård och omsorg dygnet runt.
- De kan inte välja om de vill bo någon annanstans.
- Att de har behov av att bo i gruppboende är utrett och beviljat av en LSS-handläggare.
- De har inga möjligheter att förbättra sin ekonomiska situation, då de inte kan förvärvsarbeta, kommer heller aldrig att kunna det då funktionsnedsättningen är livslång.
- Många som bor i gruppboende har även extra kostnader för vårdbehov och mediciner.

Aktivitetsersättning

- En statlig ersättning som man kan få mellan 19–29 år. Den som bedöms ha en nedsatt arbetsförmåga har rätt till denna ersättning.
- Aktivitetsersättningens nivå varierar beroende på ålder. År 2023 får en person under 21 år **10 850 kr/månad** i form av garantiersättning. En 29-åring får 11 944 kr/månad i garantiersättning.
- Ersättningen är **skattepliktig**.
- Nivåerna påverkas inte om en person har kapital eller andra tillgångar.

Ekonomi för personer med intellektuell funktionsnedsättning (II)

Sjukersättning

- För den som har fyllt 30 år och bedöms ha en varaktigt nedsatt arbetsförmåga finns sjukersättning, vilken handläggs av Försäkringskassan.
- För att få sjukersättning måste man vara mellan 30 och 65 år gammal.
- Hel sjukersättning i form av garantiersättning år 2023 är **12 163 kronor/månad före skatt**.
- Ersättningen är skattepliktig.
- Nivåerna påverkas inte av om en person har kapital eller andra tillgångar

Aktivitetsersättning, sjukersättning och garantipension 2023

Ålder	Belopp före skatt	Skatt enl. tabell ^B	Belopp efter skatt
Före 21 års ålder	10 850	1 404	9 446
Mellan 21 och 23 år	11 069	1 443	9 626
Mellan 23 och 25	11 288	1 482	9 806
Mellan 25 och 27	11 506	1 540	9 966
Mellan 27 och 29	11 725	1 579	10 146
Mellan 29 och 30	11 944	1 618	10 326
Mellan 30 och 65	12 163	1 658	10 505
Från 66 och uppåt	10 631	1 202	9 429

Källa: Fångad i fattigdom? Riksförbundet FUB (2023) [8]

Ekonomi för personer med intellektuell funktionsnedsättning (III)

Statligt bostadstillägg

- Man kan få bostadstillägg från Försäkringskassan om man har sjuk- eller aktivitetsersättning.
- Bidragets storlek beror dels på hur stora kostnader man har för sitt boende, dels på hur stora inkomster man har. Den som är ensamstående **kan få som mest 6 550 kr per månad**. [5]
- Pensionärer får sitt bostadstillägg från Pensionsmyndigheten där andra nivåer gäller än för personer som omfattas av sjuk- eller aktivitetsersättning som får sitt bostadstillägg från Försäkringskassan.
- När beräkningen ska göras tar Försäkringskassan hänsyn till kapital och andra inkomster, vilket får som konsekvens att tillägget kan reduceras.

- Taket för förmögenhet är 100 000 kronor. Därefter reduceras bostadstillägget.
- Kontanta medel upp till 25 000 kronor är fribelopp och räknas inte med i de 100 000 kronorna

Kommunalt bostadstillägg

- Det kommunala bostadstillägget finns inte längre kvar i lagen och det finns därför inte längre någon skyldighet för kommunerna att besluta om ett sådant bidrag.
- Motala kommun har inget kommunalt bostadstillägg.

Ekonomi för personer med intellektuell funktionsnedsättning (IV)

Habiliteringsersättning

- När man deltar i daglig verksamhet kan man få habiliteringsersättning från sin kommun.
- Denna form av ersättning är en frivillig kommunal ersättning, även om staten skjuter till pengar.
- Om det finns habiliteringsersättning i en kommun är ersättningen mycket låg och påverkar inte den enskildes ekonomiska förutsättningar nämnvärt.
- I Motala kommun är habiliteringsersättningen 7 kr per arbetad timme.
- De som har daglig verksamhet arbetar oftast 6 timmar per dag.
- Personer på gruppbostad kan oftast inte göra egna matlådor utan köper sin lunch under arbetsdagen.
- För de allra flesta kostar det mer att ta sig till och från arbetet (busskort) och köpa lunchen, än vad habiliteringsersättningen ger för en arbetsdag .

Pris

Ordinarie

	Pris vuxen
Liten zon/stadszon	725
Mellanzon	895
Stor zon	1095
Län	1330

Källa: Östgötatrafiken

Post	Intäkt	Utgift
Hab.ersättning	6 timmar x 7 kr = 42 kr	
Busskort		725 kr/mån / 20 dagar = 36 kr/arbetsdag
Summa		8 kr , vilket är mindre än vad en lunchen kostar

FUB Inkomster och utgift för personer med IF

- Det finns tre inkomstkällor för en person med IF:

1. Statlig sjuk- och aktivitetsersättning: ca 11500 kr/mån **innan** skatt från Försäkringskassan
2. Statligt bostadstillägg på max 6550 kr/mån (om inga sparade pengar finns)
3. Habiliteringsersättning på 7 kr/timme för de som kan delta i daglig verksamhet.

Inga ändringar i de statliga nivåerna är beslutade!

- Det finns många utgifter (exkl hyra och hushållsel) :

Kostnader	kr/mån	Kommentar
Förbrukningsvaror	130	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Hemutrustning inkl dator	1040	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Media, telefon, internet, mm	1600	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Hemförsäkring, mellanstor stad	130	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Livsmedel exkl luncher	2830	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Arbetsluncher	1320	ca 22 dagar á 60 kr (Troligen högre idag)
Fritid	720	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Hygien	720	Skäliga levnadskostnader enligt Konsumentverket
Färdtjänst	650	Högekostnadsskydd
Medicin	217	Högekostnadsskydd 2400 kr/år
Läkare/tandläkare	108	Högekostnadsskydd 1200 kr/år
Semster	400	Avsättning för årlig semester
Arvode till god man	622	Genomsnittlig kostnad 9 155 kr/år
Summa	10487	

Källa: Fångad i fattigdom? Riksförbundet FUB (2023)

Försäkringskassans bostadstillägg

Hur mycket kan man få?

Du kan få som mest 6 550 kronor per månad. Ersättning betalas inte ut för den del av din boendekostnad som överstiger 7 500 kronor.

Nivåer för ersättningen:

- För boendekostnader upp till 5 000 kronor ersätts 96 procent.
- För boendekostnader från 5 000 och upp till 7 500 kronor ersätts 70 procent.
- För boendekostnader som är mer än 7 500 kronor får du ingen ersättning.

Hur stor del av tillgångarna räknas med?

Tillgångar som räknas med är:

- pengar som du har på bankkonto
- fonder, aktier och obligationer
- kapitalförsäkringar och taxeringsvärdet för annan bostad än din permanentbostad, till exempel sommarstugan.

Alla pengar som du har i kapitalförsäkringar, och hela taxeringsvärdet för annan bostad räknas med i tillgångar. Men när det gäller pengar som du har på bankkontot räknas bara de som överstiger 25 000 kronor. Av värdet för fonder, aktier och obligationer räknas bara den summa som är kvar när vi dragit av 20 procent.

Förmögenhet

Tillgångar och skulder räknas ut enligt värdet de hade den 31 december föregående år. Från dina tillgångar drar vi av de skulder som inte är kopplade till din bostad. Det som är kvar kallas för din förmögenhet.

För dig som är ensamstående påverkas bara bostadstillägget när förmögenheten överstiger 100 000 kronor. Ditt förmögenhetstillägg är 15 procent av den förmögenhet som överstiger 100 000 kronor.

För dig som är gift eller sambo blir gränsen 200 000 kronor. Ditt förmögenhetstillägg är 15 procent av den förmögenhet som överstiger 200 000 kronor.

- För att få ekonomiskt försörjningsstöd får personen inte ha några tillgångar.
- Pengar som anhöriga sparat eller arv, som var tänkta att ge en guldkant på tillvaron, konfiskeras av kommunen genom hyran.
- Personer med IF har inga möjligheter att arbeta ihop nya pengar.
- När tillgångarna är slut återstår ett liv som "socialfall" för de här gruppen människor.

Hyra och hyressättning

Föreslagen genomsnittshyra per lgh och månad jämförd med nuvarande förhandlade respektive debiterade genomsnittshyra för lägenheter i gruppbestäder i Motala kommun i 2022 års hyresnivå

Objekt	Antal lgh	Genomsnittl. lgh-yta	föreslagen genomsnittshyra kr per lgh och mån	nuvarande förhandlade genomsnittshyra kr per lgh och mån	skillnad kr per år	i %	Nuv deb genomsn.hyra mot brukare kr per mån	skillnad kr per mån	i %	Not
Gruppbestäder LSS och SoL										
Båtmansgatan 9	6	45,0	9 286	6 178	3 108	50,3%	6 178	3 108	50,3%	
Vätterrosen, Eriksbergsg 19	6	47,8	9 692	8 727	966	11,1%	6 620	3 072	46,4% 1)	
Eriksbergsgatan 23	6	52,8	6 609	5 701	908	15,9%	5 701	908	15,9%	
Flintvägen	5	48,0	8 720	6 442	2 278	35,4%	6 442	2 278	35,4%	
Gnejsvägen	5	58,9	7 036	5 326	1 710	32,1%	5 326	1 710	32,1%	
Kalkstensvägen	5	55,0	6 963	5 844	1 119	19,2%	5 793	1 170	20,2%	
LSS Strömsborg	6	34,5	5 864	4 726	1 137	24,1%	4 726	1 137	24,1%	
Mariebergsgatan	6	48,8	9 904	6 525	3 379	51,8%	6 513	3 390	52,1%	
Norra Kanalvägen	5	47,1	6 483	5 238	1 246	23,8%	5 238	1 246	23,8%	
Skepparegatan	5	47,6	6 586	5 251	1 335	25,4%	5 251	1 335	25,4%	
Stenvägen	5	48,4	6 095	5 071	1 024	20,2%	5 067	1 028	20,3%	
Torpavägen	5	49,4	6 805	5 338	1 467	27,5%	5 338	1 467	27,5%	
Nya Bråstorp	8	61,8	6 823	5 777	1 047	18,1%	5 777	1 047	18,1%	
Summa gruppbestäder LSS och SoL	73	49,9	7 482	5 889	1 593	27,0%	5 711	1 770	31,0%	

Not 1) Presumtionshyra 5 år från 1:a inflyttning, förh.ök. 2021-10-18.

- Enligt nya hyresmodellen kommer 57 av 73 lägenheter få en hyra högre än max.taket i bostadstillägget, vilket motsvarar 78%.
- Är bostadstillägget lägre pga av det finns ett sparkonto så kommer ännu fler personer påverkas av hyreshöjningen.
- Alla får en hyreshöjning och fler än 57 personer kommer att få en regelrätt hyreshöjning.
- Enligt nuvarande hyresmodell har 6 av 73 lägenheter en hyra högra än max.taket i bostadstillägget, vilket motsvarar 8%.

Budget och påverkan vid max bostadstillägg

Gruppbo- stads- gata	Ny medelhyra	Max bostadstillägg enligt FK	Sjukpenning efter skatt (23- 25 år)	Kvar till levnads- kostnader	Levands- kostnader	Marginal
Båtmansgatan	9286	6500	9600	6814	10487	-3673
Vätternrosen	9692	6500	9600	6408	10487	-4079
Eriksbergsgatan	6609	5900	9600	8891	10487	-1596
Flintvägen	8720	6500	9600	7380	10487	-3107
Gnejsvägen	7036	6200	9600	8764	10487	-1723
Kalkstensvägen	6963	6100	9600	8737	10487	-1750
LSS Strömsborg	5864	5400	9600	9136	10487	-1351
Mariebergsgatan	9904	6500	9600	6196	10487	-4291
Norra kanalvägen	6483	5800	9600	8917	10487	-1570
Skepparegatan	6586	5900	9600	8914	10487	-1573
Stenvägen	6095	5500	9600	9005	10487	-1482
Torpavägen	6805	6000	9600	8795	10487	-1692
Nya Bråstorp	6823	6000	9600	8777	10487	-1710

463 personer skulle beröras av hyresförändringarna. Enligt Pernilla Thunander ska höjningarna generellt sett inte drabba den enskilde individen, utan skillnaderna ska täckas upp av ett statligt bostadstillägg. De personer som inte har rätt till ekonomiskt bidrag kan dock komma att få en regelrätt hyreshöjning. Hur många personer som det rör sig om har kommunen inte kunnat utreda.

– Har man ekonomi att betala hyran kan man få göra det själv.

Källa: MVT 2023-02-15 [6]

Socialnämnden: *”Det gör att en höjning av hyran bara påverkar de som har råd att betala mer.”*
[7, sid 11]

Har anhöriga sparat pengar eller man har fått ett arv så blir bostadstillägget mindre och höjd hyra slår hårdare mot sparkontot!

Det här är en samhällsgrupp som inte har råd att betala mer i hyra!

Ekonomisk försörjningsstöd

Ekonomiskt försörjningsstöd

- För 2023 är detta belopp 4620 kr/månad för ensamstående. I denna norm ingår:
 - Livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hygien, förbrukningsvaror, dagstidning, telefon
- Riksnormen på 4620 kr/mån är inte en adekvat norm för de personer som till följd av en funktionsnedsättning har högre kostnader (t ex medicin, vård, god man-arvode).
- Det ekonomiska försörjningsstödet är tänkt att vara ett kortvarigt stöd.
- **För att få ekonomiskt försörjningsstöd får personen inte ha några tillgångar. Pengar som anhöriga sparat eller arv konfiskeras av kommunen genom hyran, sedan återstår ett liv som "socialfall" för de här gruppen människor.**
- Försörjningsstödet betalas ut genom SoL där målet är ett bra liv. Personer som omfattas av LSS har rätten till ett gott liv.
- Ett försörjningsstöd är tidsbegränsad och söks sedan om.

Ökade kommunala kostnader för försörjningsstöd

- I beslutsunderlaget finns inga beräkningar som visar hur mycket det ekonomiska försörjningsstödet i Motala kommun kommer att öka pga de höjda hyrorna.
- I beslutsunderlaget finns inga beräkningar som visar på hur mycket kostnaderna för att utreda, bevilja och administrera det ökade antalet försörjningsstöd i kommunen.

Ställföreträdare

- Personer boendes på gruppboende har ofta en ställföreträdare (god man eller förvaltare) som ansvarar för deras privatekonomi.
- Det krävs ett stort engagemang hos ställföreträdaren för att bevaka rätt, sörja för person och förvalta egendom för huvudmannens räkning.
- Att skicka personer med IF till försörjningsstöd innebär att ställföreträdaren återkommande måste ansöka om försörjningsstöd för huvudmannens räkning. Det blir en extra arbetsinsats som i slutändan kommer att betalas av kommunen, då huvudmannen inte har några egna medel att avlöna ställföreträdaren med.

Summering av ekonomisk konsekvensbeskrivning för personer med IF

Socialnämnden anger i sitt beslut ”det här är en grupp som har råd att betala mer” i syfte att öka Socialnämndens intäkter.

FUB Motala anser att personer med IF som bor på gruppboende inte har de ekonomiska förutsättningarna att betala högre hyror och de redan betalar mer i hyra än vad en ”vanlig” lägenhet kostar.

- All hyra utöver maximalt statligt bostadsbidrag på 6550 kr/mån betalar individen själv utav dess aktivitets- eller sjukersättning.
- Aktivitets-/sjukersättningen är på ca 9400-10500 kr/mån efter skatt.
- Levnadskostnaderna är ca 10500 kr/mån exkl hyra och hushållsel.
- Personer med IF som bor i gruppboende sitter fast i sin situation. De kan inte flytta. De kan inte öka sina inkomster.

Det finns andra och mer humana modeller för hyressättning av gruppboende som är både rättvisa och enligt rättspraxis än den Socialnämnden vill införa.

- Enligt Lagen om särskilt stöd (LSS) ska personen inte ha några merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning, vilket sker här genom att hyrespåslag som kopplas till behoven som funktionsnedsättningen medför.
- Antalet personer som kommer att behöva ekonomiskt försörjningsstöd från kommunen kommer att öka, både kortsiktig och långsiktig.
- Försörjningsstöd innebär att personen inte får ha några andra tillgångar. Sparande eller arv från anhöriga, som var tänkta att ge en liten guldkant till tillvaron, konfiskeras först av kommunen genom hyran, därefter väntar ett liv på kommunalt försörjningsstöd.
- Försörjningsstöd är tänkt som en tillfällig lösning, inte en livslång lösning.
- Med kommunens nya hyressättning finns det mycket stora risker för att personer med IF blir tvingade att leva som ”socialfall” livet ut! Av en kommun och en Socialnämnd som har till uppgift att säkerställa dessa personers vård, omsorg trygghet och rätt till ett gott liv, vilket finns beskrivet i Lagen om Särskilt Stöd.

Vilken typ av medmänniska vill du vara och vad innebär det för dina politiska beslut?

En som ser personer med intellektuell funktionsnedsättning som en inkomstkälla till Socialnämndens budget?

Eller

En som tar ansvar och axlar uppdraget att säkerställa att personer med intellektuell funktionsnedsättning har ett gott liv?

Referenser

1. Utredningen "Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av rum/lägenheter i särskilt boende för äldre och gruppboendestäder i Motala kommun" 2022-12-20
2. TSN 2022/00387 Tjänsteskrivelse - Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av rum/lägenheter i särskilt boende för äldre och grupp-boendestäder i Motala kommun
3. Definition av bruksvärde: <https://www.domstol.se/amnen/hyra-bostadsratt-och-arrende/hyra-av-bostad-och-lokal/skalig-hyra/bruksvarde/> (2023-03-09)
4. Beslut 16/SN 0019
5. Försäkringskassan – bostadsbidrag <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/funktionsnedsattning/om-du-har-aktivitetsersattning/bostadstillagg/sa-har-beraknas-bostadstillagg>
6. MVT 2023-02-15 <https://mvt.se/nyheter/motala/artikel/fler-ville-veta-mer-om-forslaget-pa-hojd-hyra-i-motala/rmz25wml>
7. Socialnämndens sammanträdesprotokoll 2023-01-25
8. Fångad i Fattigdom? Inkomster och utgifter för vuxna personer med intellektuell funktionsnedsättning. <https://www.fub.se/wp-content/uploads/2023/02/fangad-i-fattigdom-rapport-fran-fub-2023.pdf>